

Ås kommune
www.as.kommune.no

IKT-STRATEGIPLAN FOR 2010 ÅS KOMMUNE

Behandles i administrasjonsutvalget 12.11.2009

Innhold

1.0	<i>Innledning</i>	3
1.1.	Status på IKT	3
1.2.	Hva fungerer bra?	3
1.2.1.	Resurser	3
1.2.2.	Kompetanse i IT-avdelingen.	3
1.2.3.	Infrastruktur	3
1.2.4.	Sikkerhet.....	4
1.2.5.	IT funksjonene med Helpdesk.	4
1.2.6.	Interkommunalt samarbeid	4
1.2.7.	Fri programvare / åpen kildekode.....	4
1.2.8.	Oppfølging av nasjonal satsning på ulike fagområder.....	4
1.3.	Hva kan bli bedre?	5
1.3.1.	Brukernes kompetanse.....	5
1.3.2.	Utnyttelse av programvare	5
1.3.3.	Innkjøpsordninger	5
2.0	<i>Mål</i>	5
2.1.	Mål	5
3.0	<i>Satsingsområder</i>	6
3.1.	Lokaldemokrati og deltakelse i informasjonssamfunnet.	6
3.1.1	Mål:	7
3.2.	Tjenester på nett:	7
3.2.1.	Mål:	8
3.3.	Elektronisk samhandling i helse – og omsorgssektoren.	8
3.3.1.	Mål:	8
3.4.	Geografisk informasjon.	8
3.4.1.	Mål:	9
3.5.	Digital forvaltning	9
3.5.1.	Mål:	10
3.6.	Informasjonssikkerhet.	10
3.6.1.	Mål:	10
3.7.	Grønn IT.	11
3.7.1.	Mål:	11
3.8.	Infrastruktur, utstyr og programvare.	11
3.8.1.	Mål:	12
3.9.	IKT – funksjonen	12
3.9.1.	Mål:	12
3.10.	Kompetanseutvikling.	12
3.10.1.	Mål:	13
3.11.	IKT i Grunnskolen.	13
3.11.1.	Mål:	13

1.0 Innledning

Kommunestyret vedtok 27.04.2005 med senere endringer at Plan for drift og investeringer for IT skulle utarbeides hvert år og rulleres med neste års Handlingsprogram og økonomiplan. Samtidig ble det vedtatt at administrasjonsutvalget skulle ha ansvaret for oppfølging av planen. I forbindelse med rulleringen av planen for 2010, er planen endret til en IKT strategiplan. IKT-strategien utgjør ledelsens syn på hvilke mål og retningslinjer som skal ligge til grunn for kommunenes samlede bruk av IKT. Planenes del 1 tar for seg dagens situasjon i forhold til IKT-området, hva som fungerer og ikke fungerer så bra. Del 2 beskriver satsingsområder, mål og delmål.

1.1. Status på IKT.

Ås kommune har ca. 850 brukere fordelt på ca. 400 arbeidsstasjoner. I skolen er det ca. 2500 lærere og elever som er brukere fordelt på ca. 1600 arbeidsstasjoner. Totalt antall arbeidsstasjoner er på ca. 2000 og antall datasystemer er på ca. 50. Helpdesk-tjenesten betjener brukerne og har ca. 4000 saker som blir løst pr. år. IT-avdelingen tilbyr interne grunnkurs for alle ansatte i kommunen. IT-avdelingen har 6.7 årsverk, med et samlet driftsbudsjett på ca. 8 mill. og investeringsbudsjett på ca. 2,4 mill. (med elev maskiner trykkeri / post)

1.2. Hva fungerer bra?

1.2.1. Resurser

Antall årsverk og årlig budsjett i IT-avdelingen har hittil vært tilstrekkelig til å holde kommunen oppdatert, slik at en har unngått store kriser med lang nede tid. Kommunen har i de senere årene klart å rekruttere inn nye ansatte med svært god kompetanse. Dette har gjort at avdelingen tar over flere arbeidsoppgaver som det før ble brukt konsulenter til. Dette har vært med på å holde kostnadene til IT-drift nede, samtidig som en kan yte bedre service til brukerne i Ås kommune. IT sørger for den daglige driften av servere, arbeidsstasjoner, nettverk, telefonsystemer, drift av fag-applikasjoner samt daglig bruker støtte. Avdelingen er også med i flere utviklingsprosjekter. Det er også et utstrakt samarbeid med leverandører og superbrukere ute i virksomhetene.

1.2.2. Kompetanse i IT-avdelingen.

IT-avdelingen har de siste årene fått flere ny ansatte med høy kompetanse innenfor drift av servere og nettverk. Det arbeides fortløpende med kursing og kompetanseheving av de ansatte i avdelingen. Det arbeides også med å bygge opp kompetansen rundt drift av databaser, sak /arkivsystemer samt drift av ulike sikkerhetsløsninger.

1.2.3. Infrastruktur

Det har de siste årene blitt investert i fibernett til nesten alle kommunale virksomheter. Dette er gjort i en form der Ås kommune ved IT-avdelingen og kommunalteknisk enhet har samarbeidet med andre aktører som har gravd og lagt frem fiber på ulike steder i kommunen. Det har vært et tett samarbeid med ITAS,

Canal digital og Telenor. Dette samarbeidet har medført at kommunen nå har klart å få fiber til nesten alle kommunens lokaler, og det er lagt en plan for å komme frem til de siste lokasjonene. Fibernettet gjør at kommunen har et høyhastighetsnett mellom virksomhetene og rådhuset. Avhengigheten av at datasystemene fungerer, gjør at en er avhengig av en infrastruktur med tilstrekkelig kapasitet og stabilitet.

1.2.4. Sikkerhet

Kommunen har i år hatt en revidering av Plan for informasjonssikring. Kommunen har siden 2003 hatt eksterne til å drifte de ytre sikkerhetsløsningene. Kommunen har i løpet av 2009 tatt over driften for en del av disse tjenestene, samt at en har innført nye løsninger for å kunne sikre nettverk mot ytre og indre trusler.

1.2.5. IT funksjonene med Helpdesk.

I forbindelse med at Vestby kommune skulle evaluere sin IT-funksjon ble Ås kommune invitert med som referansekommune. I den forbindelse ble det gjennomført en spørreundersøkelse blant de ansatte om deres opplevelse av IT-funksjonen i kommunen. Blant de 6 kommunene som deltok var ansatte i Ås kommune de mest fornøyde. Med en total gjennomsnitt på over 5 (der 6 er best) er ansatte i Ås kommune veldig godt fornøyd med den støtten IT gir. Det kom likevel frem områder som kan forbedres, disse arbeider IT-avdelingen med å løse. Noen av disse gikk på tekniske løsninger, mens andre går på brukernes kompetanse.

1.2.6. Interkommunalt samarbeid

Innenfor byggesak / geodata og nettportaler pågår et interkommunalt samarbeid via IKT – Follo. Utviklingen foregår i fellesskap, mens driften av løsningene legges til en av kommunene. Det samarbeides også om innkjøp og kompetanseutvikling. I forbindelse med strategiarbeidet er det vurdert om det kan være hensiktsmessig og kostnadseffektivt å samarbeide på flere områder. På grunn av ulikt ambisjonsnivå og forskjellige fagsystemer, anses ikke dette som aktuelt per i dag. Kommunen kjøper også utstyr og tjenester via avtaler inngått av Akershus fylkeskommune og Øvre Romerike innkjøpssamarbeid, dette er innenfor telefoni.

1.2.7. Fri programvare / åpen kildekode.

Det er et statlig påtrykk for å ta i bruk friprogramvare / åpen kildekode. I Ås kommune ble det vinteren 2009 bestemt at alle elever skal over på Open Office, som er en åpen kildekode og er gratis å bruke. Dette vil bli fasett inn i løpet av høsten 2009. Dette vil spare kommunen for en del penger i løpet av de neste årene, samt at elevene kan benytte samme versjon hjemme gratis. Kommunen vil også prøve ut fri programvare som OS på pc'er til elever høsten 2009. Dette med tanke på å få til en enklere skolehverdag for lærere og elever. For at administrasjonen og sensitivt nett skal kunne ta i bruk fri programvare er en avhengig av at fagsystemer støtter dette.

1.2.8. Oppfølging av nasjonal satsning på ulike fagområder.

Innenfor områder som barnehage, skole, helse og omsorg og geofag er det mye fokus på IKT fra sentrale hold. Lover og retningslinjer må følges opp av kommunene. Ås kommune har hele veien fulgt opp satsningen i mot skolene. Det er bra dekning på utstyrssiden i skolene og en har hatt en helhetlig drift av skole i flere år. Det samme har en gjort innenfor barnehagene de siste årene. Innenfor helse og omsorg er Ås kommune nå en av de 50 første kommunene til å ta i bruk elektronisk sam-

handling innenfor helse- og omsorgssektoren. Ås kommune har gjennomført et forprosjekt i 2009 og har fått penger fra DIFI (Direktoratet for forvaltning og IKT) til å starte arbeide med å sette dette i drift. Fase 1 er å få til meldingsutveksling mellom legekantorene og pleie og omsorg. Det er mange utfordringer knyttet til slike prosjekter, men intensjonen er å være i drift i løpet av første halv del av 2010

1.3. Hva kan bli bedre?

1.3.1. Brukernes kompetanse.

IKT-verktøyene blir ikke brukt optimalt hvis de ansatte mangler kunnskap om de enkelte systemene. IKT-kompetansen er varierende og dette er noe den enkelte enhet må ta tak i. Et fortløpende og tilpasset opplæringstilbud innenfor IKT er derfor nødvendig.

1.3.2. Utnyttelse av programvare

I dag er det ca. 50 ulike fagsystemer i kommunen. Disse programmene utvikles stadig og kommer med utvidet funksjonalitet. Mange av systemene kan utnyttes enda mer, og det er ofte et sterkt ønske om mer samhandling mellom systemer. Dette for å kunne gjenbruke data på tvers av systemer, og dermed kunne spare mye tid på registrering av data. Det er en utfordring å få leverandører til å samarbeide om integrasjon, men med statlig påtrykk ser stadig flere leverandører at de må ivareta dette. Det har i de senere årene blitt satset mye på intern effektivisering ved hjelp av IKT. Nytt økonomisystem er innført og nytt turnussystem. Det ligger fortsatt mye potensiale i allerede eksisterende løsninger ved å ta i bruk flere funksjoner og legge om en del rutiner i forbindelse med det daglige arbeidet.

1.3.3. Innkjøpsordninger

Oppfølging og utlysning av ulike anbud / tilbudsforespørsler tar mye tid for en liten avdeling. Det har vært meningen at en skulle gjøre dette felles i IKT - Follo, men kommunenes ulikheter har gjort dette arbeidet komplisert. Det er behov for å tilføre kompetanse / resurser på det innkjøpsfaglige til IT-avdelingen. Dette for å kunne skaffe frem de beste tilbudene og at en overholder alle regler i forbindelse med anskaffelser.

Kommunen har klart å standardisere alle sine innkjøp til virksomhetene. Dette er med på å holde kostnadene på utstyret nede og forenkle driften.

2.0 Mål.

Kommunens mål og satsningsområder for IKT bygger på føringer fra KS og er i tråd med IKT-strategi for Follo.

2.1. Mål

IKT-strategien skal bidra til å nå mål i kommuneplan og handlingsprogram innenfor:
Samfunn:

- Ås kommune har en bærekraftig samfunnsutvikling som sikrer livskvalitet.
- Ås kommune forvalter arealressurser, eiendommer og teknisk infrastruktur på en bærekraftig måte.

Brukere:

- Barn og unge har et variert oppvekst og læringsmiljø som gir trygghet og utfordringer.
- Voksne som har behov for kommunale tjenester har et selvstendig og verdig liv.

Medarbeidere:

- Kommunen har kompetente medarbeidere og en hensiktsmessig organisasjon

Økonomi:

- Kommunen har en økonomi som gir handlefrihet.

3.0 Satsingsområder

Satsingsområdene er hentet fra KS. Disse er gruppert under benevnelser, tilsvarende de KS bruker i *eKommune 2012 – lokal digital agenda*.

- Lokaldemokrati og deltakelse i informasjonssamfunnet
- Tjenester på nett
- Elektronisk samhandling i helse og omsorgsektoren
- Geografisk informasjon
- Digital forvaltning
- Informasjonssikkerhet
- Grønn IKT
- Infrastruktur, utstyr og programvare
- IKT – funksjonen
- Kompetanseutvikling
- IKT i grunnopplæringen

3.1. Lokaldemokrati og deltakelse i informasjonssamfunnet.

Et godt lokaldemokrati kjennetegnes ved at innbyggerne har tillit til lokalpolitikere, og at de folkevalgte setter dagsordenen, styrer ressursbruken, er ombud for innbyggerne og leverer det de lover. En fellesnevner for disse punktene er god kommunikasjon, dialog og samhandling med innbyggerne. Bevisst bruk av teknologi kan bidra til å styrke samhandlingen.

IKT er et godt verktøy for å synliggjøre de formelle politiske prosessene i kommunen. De aller fleste kommuner legger ut politiske saker på Internett. Gjennom aktiv bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi kan kommunen gjøre det enklere for innbyggerne å skaffe seg informasjon om virksomhet og beslutninger i politiske fora.

Ås kommune er opptatt av at informasjon er lett tilgjengelig for innbyggere, media og politikere. Derfor publiseres postlister, sakspapirer og andre aktuelle dokumenter på kommunens nettsider. Kommunestyremøter overføres på radio og det er mulig å høre dette på nettet i etterkant av møtene.

Det er viktig å legge til rette for deltakelse og påvirkning gjennom ulike kanaler som kommunens nettside, e-post, blogger, wikier, chat og SMS. Igjenom Ås kommunes nettsider kan du chatte med Servicetorget og biblioteket. Videre kan du kommunisere til kommunen via e-post eller sms.

Ny webteknologi åpner for nye samhandlingsformer som kan styrke lokaldemokratiet, men også endre det. Det er viktig å finne og utnytte det demokratiske potensialet i bruk av denne teknologien. Gode arbeidsforhold for politikere er viktig for rekruttering til politiske verv.

Elektroniske tjenester og informasjon fra kommunen skal være tilgjengelig og tilrettelagt for alle. En ny lov om forbud mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne er under forberedelse. Det er foreslått å innføre krav om universell utforming for all ny informasjons- og kommunikasjonsteknologi fra 2011. Her legges det vekt på tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og teknologisk plattformuavhengighet. Dette er noe Ås kommune har lagt inn i de nye sidene som ble lansert i 2009.

Innbyggere som ikke ønsker eller ikke kan ta i bruk elektronisk kommunikasjon med kommunen, skal alltid ha en mulighet til å nå kommunen på annen måte, enten via telefon eller ved personlig kontakt.

3.1.1 Mål:

- Etablere flere digitale kanaler for dialog mellom innbyggerne, kommunen og de folkevalgte.
- Kommunens nettsider skal være i samsvar med kvalitetskriteriene til Norge.no og LOS (informasjonsstandard for offentlige tjenester).
- Ta i bruk demokratiportalen for å legge ut informasjon om møter, sakspapirer og vedtak i politiske råd og utvalg.
- Benytte demokratiportalen som vil skaffe IKT-løsninger som gir mer effektiv kommunikasjon og bedre arbeidsprosesser for politikerne.

3.2. Tjenester på nett:

Stadig flere ønsker å kommunisere med det offentlige ved hjelp av elektroniske selvbetjeningsløsninger. Både innbyggere og næringsliv forventer å få offentlige tjenester på nettet. Mange ønsker å spare tid ved å utføre nødvendige tjenester via egen pc, i stedet for å stå i telefonkø eller møte opp på offentlige kontorer.

Det er viktig for Ås kommune å videreutvikle nettstedene, der innbyggere og næringsliv gis enkel tilgang til informasjon og tjenester. Nettstedene skal gi grunnleggende informasjon om rettigheter, plikter og muligheter og innholde ulike former for interaktive tjenester. Innbyggerportalen Minside er et offentlig elektronisk servicekontor på Internett der innbyggerne kan få utført elektroniske tjenester med utgangspunkt i en personlig side med sikker pålogging. Minside er en persontilpasset tjeneste der relevant informasjon om og for hver enkelt innbygger er tilgjengelig på ett sted.

Målsettingen er at alle relevante statlige, fylkeskommunale og kommunale tjenester skal være tilgjengelige gjennom Minside. Minside skal kunne nås både via Norge.no og fra kommunale og fylkeskommunale portaler. Det skal utvikles en felles sikkerhetsløsning for offentlig sektor. Denne vil Ås kommune ta i bruk når den kommer. Ås kommune har flere nettsteder, både innenfor kommunen og sammen med de øvrige Follo-kommunene. Derfor blir det viktig å få en god samordning og tilrettelegging, slik at brukerne lette finner den informasjonen de ønsker.

3.2.1. Mål:

- Elektroniske tjenester gjennom ulike offentlige portaler. (Minside, Altinn)
- Brukervennlige nettsteder, tilgjengelige for alle.
- Nettportaler som ivaretar nasjonale krav til sikkerhet.
- Samordnet, oppdatert informasjon og utvidet tjenestetilbud på kommunenes nettsteder.

3.3. Elektronisk samhandling i helse – og omsorgssektoren.

Befolkningsframskrivninger viser at det vil bli en betydelig vekst i den eldre del av befolkningen i årene framover. Pleie-, rehabiliterings- og omsorgstjenesten i kommunene vil stå overfor betydelige utfordringer når det gjelder rekruttering av arbeidskraft, mer effektiv ressursutnyttelse, tilstrekkelig behandlingsskapasitet samt mulighetene til å gi et godt tjenestetilbud. En helhetlig satsing på IKT vurderes av mange som det mest virkningsfulle tiltaket for styrket kvalitet og effektivitet i helse- og omsorgssektoren.

Det arbeides fra sentralt hold med å knytte sykehus, fastleger og kommunale helse- og omsorgstjenester sammen elektronisk, gjennom Norsk helsenett. Ås kommune har høsten 2009 blitt koblet opp i Norsk helsenett og vil være blant de første kommunene i Norge som starter med meldingstjenester i mot fastlegene i kommunen. En vil etter hvert kunne utveksle epikriser, resepter og laboratoriesvar via nettet.

Ås kommune tok i 2009 i bruk PDA ("lomme-datamaskin") for hjemmebaserte tjenester distrikt nord. Dette vil neste år også bli utvidet til sør. Dette skal være med på å gjøre dokumentasjonen rundt tjenesten enda bedre, samt forenkle arbeidsoppgavene til de ansatte.

NAV Ås åpnet i oktober 2008. Det ble i den forbindelse inngått en avtale med kommunen for oppkobling, drift og bruk av personkortet, som viser informasjon fra de viktigste saksbehandlingssystemene i NAV og kommunenes sosialsystem.

3.3.1. Mål:

- Informasjonsutveksling mellom helse- og omsorgstjenesten i kommunen og samarbeidspartnere skal i hovedsak skje elektronisk.
- Forebyggende helse skal kobles opp i Norsk helsenett for å utnytte de tjenester som finnes i forbindelse med vaksineprogrammet.
- Hjemmetjenesten i sør skal ta i bruk PDA i sitt arbeid.
- All dokumentasjon i helse- og omsorgstjenesten skal skje i elektronisk journalsystem, basert på nasjonale standarder for struktur, funksjonalitet og innhold.

3.4. Geografisk informasjon.

I offentlig forvaltning og tjenesteproduksjon er det behov for stedfestet informasjon i 75 – 80 % av alle saker og aktiviteter. Også private formål er det behov for stedfestet informasjon. Dette er derfor viktig del av samfunnets infrastruktur.

Kommunene har hovedansvaret for kartlegging, lagring og formidling av geodata i samarbeid med bl.a. Statens kartverk. Kommunenes ansvar fremgår av plan- og bygningsloven § 5 og § 20 -1 samt Lov om rett til miljøinformasjon. Tilgang til

relevante geodata er også en forutsetning for kommuneplanarbeidet og planer som bygger på denne.

Viktige lover og forskrifter som har betydning for forvaltning av geodata vil endres i nær fremtid, noe som krever betydelig omstilling.

- Kommunene i Follo har bl.a. etablert en felles kartportal for formidling av stedfestet informasjon. Her legges det opp til integrering av informasjon fra ulike fagområder.
- Det er etablert en felles lokal matrikkel for Follo. Matrikkelen er landets nye offisielle register over fast eiendom og erstatter det tidligere GAB-registreret (grunneiendoms -, adresse – og bygningsregister) og digital eiendomskartverk (DEK)

Kommunene skal være en effektiv distributør av geodata med god kvalitet.

Samfunnet og den enkelte skal vite hvilke tjenester som kan forventes, til hvilken pris og med hvilken kvalitet. Ajourhold og kvalitetsheving av geodata blir også stadig viktigere i forbindelse med utvidet bruk av selvbetjente løsninger.

3.4.1. Mål:

- Oppdatere informasjon og utvidet tjenestetilbud i interkommunale nettportaler.
- Brukervennlige løsninger for kartdata
- Legge til rette for at innbyggere og næringsliv skal kunne benytte kommunenes geodata på en enkel måte
- Ta i bruk elektronisk byggesak.

3.5. Digital forvaltning.

Bruk av IKT kan være med på effektivisere og møte kravene i forhold til omstilling som kommunen er utsatt for. Brukernes forventninger til tjenestetilbudet, kvalitet og service har økt de senere årene. Effekten av IKT kan ofte ikke tas ut før en har gjennomført organisasjonsendringer og kompetanseheving. Gevinsten er først og fremst muligheten til å møte morgendagens utfordringer uten tilførsel av nye ressurser.

Gjenbruk av data og integrasjon mellom nettportaler, EDB sak og arkiv og fagsystemer er viktig for elektronisk kommunikasjon og effektivisering av interne prosesser. Elektroniske saksbehandlingsløsninger som sikrer overføring av data, krever at det utvikles standarder for dette. Riksarkivaren har utarbeidet en ny arkivstandard, Noark 5.

Gjennom samarbeidet i Follo har kommunen mulighet for bedre og mer effektive tjenester. IKT gir mulighet for samarbeid om oppgaveløsning, uavhengig av hvor personell og teknisk utstyr er plassert. Via Follo-nettet er det for eksempel lagt til rette for effektivisering og bedre ressursutnyttelse, også utover det som foregår via IKT - Follo.

Gode arbeidsverktøy og støttesystemer bidrar også til å gjøre kommunen til en attraktiv arbeidsplass. Den digitale hverdagen krever imidlertid at det etableres gode rutiner og at disse følges, slik at hensikten med IKT-systemene oppnås.

3.5.1. Mål:

- Elektronisk arkiv, basert på gjeldende standard og rutiner for avlevering til digitalt deponi
- God utnyttelse av og integrasjon mellom IKT systemer
- Automatisere administrative rutiner og prosesser
- Regionalt samarbeid
- Etablere rutiner og systemer for håndtering og gjenfinning av alle typer henvendelser.

3.6. Informasjonssikkerhet.

Ny teknologi og økt kompleksitet øker kravene til informasjonssikkerhet i kommunesektoren. Bruk av mobile enheter, minnepinner og trådløse nettverk utgjør et trusselbilde som medfører større sikkerhetsrisiko enn tidligere. Det er også viktig å ha fokus på personvern ved integrasjon mellom datasystemer og innsynsløsninger på Internett. Bedring av sikkerheten må være en løpende prosess. Det har tidligere vært lagt stor vekt på at sikkerhet er et ansvar som ligger hos ledelsen, men for å oppnå god sikkerhet må alle ansatte både forstå og følge de rutiner og prosedyrer som danner grunnlaget for god sikkerhet.

Elektronisk ID og elektronisk signatur er nødvendig for å kunne innføre full-elektroniske kommuneportaler der identifikasjon av brukeren er nødvendig for å kunne utføre sikre transaksjoner. Staten skal tilby en felles offentlig elektronisk ID på mellomhøyt sikkerhetsnivå. Dette gir tilgang til offentlige tjenester på Internett.

I forbindelse med at Ås kommune etableres i Norsk helsenett, vil det være nødvendig med nye gjennomganger av ulike hendelser som kan inntreffe.

Om personvern sies bl.a. følgende:

Kommunen skal ha et bevisst forhold til de risikoer som gjelder ved elektronisk behandling av personopplysninger. Sikkerhetstiltak skal baseres på etablerte og velprøvde løsninger, som gir god margin i forhold til sikkerhetsbehovet. Ved behandling av sensitive personopplysninger skal kravet til konfidensialitet ikke vike til fordel for krav til tilgjengelighet.

Kommunen er underlagt krav om forholdsmessig sikring av informasjonssystemet etter personopplysningsloven, krav om profesjonsbestemt taushetsplikt og krav om taushetsplikt etter forvaltningsloven. Elektronisk behandling av personopplysninger skal være i samsvar med disse.

3.6.1. Mål:

- Sikkerhetsløsninger i tråd med Datatilsynets krav til informasjonssikkerhet.
- Tjenesteportaler som ivaretar nasjonale krav til sikkerhet.
- Årlig revidering av sikkerhetsrutiner.
- Opplæring, og informasjon angående informasjonssikkerhet i hele organisasjonen.

3.7. Grønn IT.

Det anslås at av samlet IKT-kostnader utgjør energibruken omtrent 40 %. Dersom behovet for kapasitet fortsetter å øke som i dag, vil dette tallet bli dramatisk høyere de neste årene.

Servere og serverrom står for en betydelig del av energiforbruket i kommunale bygg, og forbruket fortsetter å øke. Gjennom konsolidering og virtualisering av servere og ved å benytte styringssystemer for strøm er det mulig å redusere behovet for energi. Kommunen gjennomfører flere energi og miljøtiltak. Det tas hensyn til håndtering av emballasje ved anskaffelser av nytt datautstyr. Når kommunen nå faser ut gamle servere etc. så prøver en å kutte ned på antall fysiske servere ved å flytte dem over til å være virtuelle. Ved innkjøp av utstyr legges det opp til lengst mulig levetid.

Kommunen tilstreber at flest mulig benytter tynne klienter da disse bruker mindre energi. Disse har også en lengre levetid en tradisjonelle arbeidsstasjoner.

Automatisering av arbeidsprosesser kan bidra til redusert energiforbruk. Ved å tilby digitale tjenester, som søknadsskjema på Internett, kan innbyggere søke om tjenester uten å måtte bruke transportmidler eller papir. Innføring av elektronisk handel og elektronisk fakturering er andre tiltak som kan bidra til redusert energibruk. Det samme gjelder bruk av elektronisk faktura, telefonmøter, og IKT-systemer for overvåking og drift av tekniske anlegg.

Det er også satt i verk tiltak for å redusere antall utskrifter både innenfor skole og administrasjon.

3.7.1. Mål:

- Miljøvennlig innkjøp av IKT-utstyr.
- Energi og miljøtiltak.
- Videre utrulling av system for kontroll på utskrift.

3.8. Infrastruktur, utstyr og programvare.

Et sikkert, stabilt og tilstrekkelig datakraft er viktig forutsetninger for at IKT – løsningene skal fungere tilfredsstillende. Nesten alle de kommunale enhetene er knyttet sammen i et nettverk, basert på fiber og radio linker. Dette har vært med på å gi en betydelig forbedring av stabilitet og sikkerhet samt lavere utgifter til linjeleie.

Eget nett gir bedre sikkerhet for virksomheter utenfor rådhuset, blant annet ved sentral lagring, sikkerhetskopiering av data og overvåking av kommunale bygg.

Kommunen har i de siste årene satset på å vedlikehold og utskiftinger innenfor IKT slik at en har tilstrekkelig kapasitet og driftssikkerhet. Det er gjennomført oppgraderinger både innenfor nettverk, arbeidsstasjoner og servere i de senere år.

Kravene til oppetid og tilgjengelighet øker hele tiden. Dette gjelder alle områder innenfor kommunen. Pleie og omsorg er avhengig av at data skal være tilgjengelig hele døgnet og alle dager i året. Behovet på skoleområdet er også sterkt økende da bl.a. nasjonale prøver og eksamen gjennomføres elektronisk. Det er gjort investeringer i utstyr som skal være med gi stabil drift og god tilgjengelighet.

Innføring av elektronisk forvaltning i kommunesektoren forutsetter at systemene i offentlig sektor samhandler seg imellom, og med innbyggere og næringsliv. Ved å basere seg på gjeldende, internasjonale åpne standarder, vil man sikre bedre samhandling mellom offentlige virksomheter, uavhengig av leverandører. Ved framtidige anskaffelser bør kommunen derfor legge til grunn at leverandører skal støtte åpne standarder.

3.8.1. Mål:

- God tilgjengelighet til datasystemene, dvs. oppetid på minimum 98 %
- Servere, lagrings- og nettverksenheter tilpasset kommunenes behov
- Godt fungerende kjøleanlegg, brannslukkingsutstyr, strømforsyning og reservestrøm
- Sikkerhetskopiering tilpasset mengden av lagret informasjon og oppetid på systemene.
- Møterom med utstyr som gir mulighet for bruk av multimedia
- Skoler med dataarbeidsplasser for lærere og elever, som tilfredsstillende pedagogiske, miljø- og sikkerhetsmessige krav.
- Sikkerhetssystemer i henhold til kommunenes sikkerhetsreglement
- Operativsystem og kontorstøttesystem, som dekker kommunens behov.
- Bruk av åpen IKT-standard og åpen kildekode.

3.9. IKT – funksjonen.

God organisering og klar fordeling av ansvar og oppgaver er avgjørende for å lykkes i arbeidet med å realisere IKT-strategien. Dette må også være kjent blant de ansatte. Organiseringen må ivareta både drift og utvikling. Det er viktig å følge med på hva som skjer og ta i bruk nye løsninger, som kan tjene kommunens overordnede mål. Tilstrekkelig kapasitet på støttefunksjoner er også nødvendig. Dette gjelder både sentralt og ute i de enkelte enheter og virksomheter.

IT-avdelingen har arbeidet mye med å systematisere sin Helpdesk-funksjon. Tilbakemeldingene fra organisasjonen er meget bra. Både når det gjelder tilgjengelighet og responstid. Utfordringen er å opprettholde responstiden og gjøre prioriteringer slik at brukerne opplever å få hjelp i tide.

Det satses kontinuerlig på kompetanseutvikling av de ansatte. Dette er viktig nå som avdelingen tar de aller fleste driftsoppgavene selv. Konsulentbruket er meget redusert. Derfor blir det viktig at IT-avdelingen har tilstrekkelig kompetanse til å ivareta oppgaver innenfor utvikling, drift, opplæring og brukerstøtte.

3.9.1. Mål:

- Riktig organisering
- Tilstrekkelig kompetanse innenfor IKT-funksjonen
- Tilfredsstillende brukerstøtte
- Oppdatert IKT-strategi
- Vurdere etablering av vaktordning.

3.10. Kompetanseutvikling.

For å kunne hente ut gevinster av IKT-satsingen er det avgjørende at ledere på alle nivåer i organisasjonen har kunnskap og evne til styring og organisasjonsutvikling, med utgangspunkt i de muligheter teknologien gir for effektivisering og bedre tjenester.

Folkevalgte må også ha tilstrekkelig kunnskap for å forstå og fatte strategiske beslutninger på IKT-området.

IT-avdelingens kompetanse innenfor drift og utvikling er avgjørende for realisering av IKT-strategien. Det er derfor nødvendig med fortløpende kompetanseutvikling hos de

ansatte slik at avdelingen til en hver tid er på høyde med, eller i forkant av den teknologiske utviklingen.

De ansattes kompetanse i bruk av IKT er avgjørende for effektiv forvaltning og tjenesteyting. Det er viktig å sikre at alle ansatte har et minimum av kunnskaper, samtidig som spesifikke kunnskapskrav til ulike grupper. Det er viktig at kommunen har et tilbud om enten interne eller eksterne kurs på riktig nivå. Det er viktig at enhetsledere legger til rette for deltakelse på interne og eksterne kurs.

Ved innføring av nye, elektroniske systemer må det legges vekt på god opplæring, dokumentasjon og brukerstøtte, slik at systemene utnyttes optimalt. Dette er punkt som ofte er undervurdert i forbindelse med innføring av nye systemer. Enkelte yrkesgrupper har liten erfaring med bruk av IKT. Det er da spesielt viktig å sette av tilstrekkelig tid og ressurser til implementering og opplæring. Dette gjelder for eksempel ansatte innenfor pleie- og omsorgssektoren. Den digitale skolen krever at en styrker IKT-kompetansen blant det pedagogiske personalet.

Kommunen bør samarbeide med de øvrige Follo-kommunene om opplæringstiltak, kunnskaps- og erfaringsutveksling på utvalgte områder.

3.10.1. Mål:

- Ansatte med tilstrekkelig IKT-kunnskap til å arbeide effektivt.
- IT-avdeling med god kompetanse innenfor utvikling, drift og brukerstøtte.

3.11. IKT i Grunnskolen.

Kunnskapsløftet definerer bruk av digitale verktøy som en basisferdighet på lik linje med lesing, regning, skriving og sosiale ferdigheter. IKT er inkludert i IKT-bruk nedfelt i læreplanenes kompetansemål i alle fag. Ulike planer fra statlig hold understreker at informasjonsteknologiens plass i skolen må gjenspeile den sentrale samfunnsmessige betydningen av IKT. Spesielt fremheves behovet for kunnskapsspredning og mer målrettet veiledning i hvordan IKT kan brukes for bedre læringsutbytte.

For å realisere læreplaner og styrke kvaliteten i grunnopplæringen, må IKT-arbeidet på skolene være godt planlagt og basert på en helhetlig utvikling. Organisatorisk, pedagogisk og teknologisk utvikling må ses i sammenheng. Det vil for Ås kommune være viktig å få en IKT-plan for bruk av IKT i skolen. Drift og vedlikehold av maskiner etc. er det IT-avdelingen som står for. De følger også opp utskiftninger av maskiner og systematisk vedlikehold av maskiner og servere.

Kommunen vil i 2010 starte arbeide med innføring av FEIDE. (FEIDE er en nasjonal identitetsforvaltning for utdanningssektoren). Dette er et nasjonalt satsningsområde og vil være med å forenkle hverdagen for elevene i forhold til å kun ha et brukernavn og et passord. Det vil også forenkle kommunens brukeradministrasjons håndtering. Prosjektet vil involvere skole og IT-avdelingen i 2010.

3.11.1. Mål:

- Utarbeide en IKT-plan for grunnopplæringen.
- IKT skal være en integrert del av skoleutviklingsprogrammet.
- Innføring av FEIDE.
- Benytte fri programvare der dette er hensiktsmessig.